

**Folketingets Social-,
Indenrigs- og Børneudvalg**

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2019 - 1637

Doknr.
682962

Dato
11-04-2019

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 14. marts 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 396 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karin Nødgaard (DF).

Spørgsmål nr. 396:

"Vil ministeren, evt. med bidrag fra økonomi- og indenrigsministeren, redegøre for, om hun mener, at det kommunale tilsyn i Ankestyrelsen har de nødvendige beføjelser og ressourcer til at føre tilsyn, herunder til tage sager op af egen drift, med kommunerne på det sociale område?"

Svar:

Det Kommunale Tilsyn er placeret i Ankestyrelsen, der hører under Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Til brug for besvarelsen af udvalgets spørgsmål har jeg derfor indhentet bidrag fra økonomi- og indenrigsministeren.

Økonomi- og indenrigsministeren har i den anledning oplyst følgende:

"Jeg vil som det første gerne gøre opmærksom på, at det kommunale tilsyn viger, såfremt en særlig klage- eller tilsynsmyndighed kan tage eller har taget stilling til det pågældende forhold, jf. § 48, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse.

Afgørelser, der træffes på det sociale område, vil efter serviceloven typisk kunne påklages til Ankestyrelsen som klagemyndighed, ligesom Ankestyrelsen som tilsynsmyndighed inden for børneområdet også har mulighed for at se på en række sager i henhold til serviceloven. Når der er etableret sådanne særlige klage- eller tilsynsmyndigheder, vil det kommunale tilsyn ikke kunne behandle disse sager.

Det kommunale tilsyn vil dog inden for det sociale område kunne være relevant at inddrage, hvor generelle kommunale beslutninger, retningslinjer eller praksis vedrørende opgaveudførelsen ønskes prøvet, og der ikke er en særlig klage- eller tilsynsmyndighed, der kan tage stilling hertil. Det kan også være aktuelt at bringe tilsynets såkaldte fagedfunktion i anvendelse, hvis en kommune ikke efterlever en særlig klagemyndigheds bindende og endelige afgørelse, herunder en særlig klagemyndigheds anmodning om at indhente oplysninger fra kommunen.

Ankestyrelsen kan som led i tilsynet bl.a. forlange, at en kommune tilvejebringer eller udleverer oplysninger og dokumenter om forhold i kommunen, jf. § 49 i lov

om kommunernes styrelse. Ankestyrelsen er herudover tillagt forskellige reaktionsmuligheder i form af afgivelse af en vejledende udtalelse, annullation og suspension af kommunalbestyrelsens beslutninger, tvangsbøder, anlæggelse af erstatningssag, erstatningsretlig bod, samt anlæggelse af anerkendelsessøgsmål, jf. §§ 50-51 i lov om kommunernes styrelse.

Det er min opfattelse, at Ankestyrelsen med disse værktøjer har de nødvendige beføjelser til at kunne varetage det kommunale tilsyn på en hensigtsmæssig måde, herunder også i forhold til de spørgsmål inden for det sociale område, som er omfattet af tilsynet.

Jeg er opmærksom på, at Ankestyrelsen og før det Statsforvaltningen ved varetagelsen af det kommunale tilsyn har været og fortsat er udfordret af en lang sagsbehandlingstid. Dette skyldes navnlig en stor stigning i antallet af henvendelser til tilsynet, herunder særligt henvendelser om kommuners og regioners afgørelser om aktindsigt, og de rammer for sagsudvælgelse, som Ankestyrelsen tidligere var underlagt.

Ankestyrelsen fik med virkning fra den 1. april 2017¹ mere fleksible rammer for udvælgelsen af de tilsynssager, Ankestyrelsen tager op til behandling efter denne dato. Ankestyrelsen skal efter ændringen overveje, om en sag er egnet til at understøtte tilsynets overordnede formål og funktion: At sikre, at kommuner og regioner overholder lovgivningen, når de udøver den magt, der følger af, at de er offentlige myndigheder. Ankestyrelsen beslutter selv, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag, jf. § 48 a i lov om kommunernes styrelse.

Formålet med ændringen er at give Ankestyrelsen bedre mulighed for at målrette sit tilsyn mod de sager, som tilsynet finder mest betydningsfulde ud fra en overordnet vurdering af betydningen for kommuner og regioner i et bredere perspektiv. Det skal samtidigt understøtte Ankestyrelsens mulighed for at operere mere effektivt i forhold til sager af navnlig tværgående og generel karakter, herunder i forhold til Ankestyrelsens prioritering af sager.

Det er min forventning, at den omtalte lovændring fra 2017 vil have en positiv effekt på Ankestyrelsens sagsbehandlingstid og ikke mindst på Ankestyrelsens muligheder for at prioritere de sager, der har tværgående og generel karakter.

Med en vis forsigtighed kan der ses tegn på, at Ankestyrelsens sagsbehandlingstider som led i det kommunale og regionale tilsyn er faldende som følge af denne ændring og ikke mindst en stor indsats fra Ankestyrelsens side. F.eks. er den gennemsnitlige liggetid for tilsynssager faldet med mere end 10 uger fra 2017 (36,7 uger) til 2018 (26,2 uger) og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for vejledende udtalelser er faldet kraftigt i samme periode (fra 61,5 uger til 23,5 uger). Ankestyrelsen har særligt forbedret sagsbehandlingstiden for tilsynssager om aktindsigt betydeligt. Ankestyrelsen har i 2018 også for første gang i flere år taget stilling til flere sager (1947), end den har modtaget (1619).

Bl.a. Ankestyrelsens sagsbehandlingstid vil indgå i den evaluering af lovændringen, som skal gennemføres i 2020. Evalueringen vil ud over Ankestyrelsens sagsbehandlingstid som led i det kommunale og regionale tilsyn også se på, om

¹ Lov nr. 176 af 21. februar 2017 om ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven (Overførsel af det kommunale og regionale tilsyn til Ankestyrelsen, befordringsgodtgørelse til kommunalbestyrelsesmedlemmer ved foretagelse af borgerlige vielser og målretning af Ankestyrelsens udvælgelse af tilsynssager m.v.)

de sager, Ankestyrelsen tager op til behandling, er målrettet det overordnede formål med tilsynet som beskrevet i lovforslaget.

Jeg mener på den baggrund samlet set, at Ankestyrelsen har tilstrækkelige ressourcer til at varetage sin rolle i det kommunale tilsyn, men jeg er naturligvis åben over for at følge op med relevante tiltag, hvis f.eks. evalueringen i 2020 skulle vise uhensigtsmæssigheder ved de ændrede rammer for sagsrejsning.

Regeringen har med aftale om finansloven for 2019 afsat midler til nedbringelse af sagsbehandlingstider. I 2019 er Ankestyrelsen således tildelt en merbevilling på i alt 35 mio. kr., som er målrettet nedbringelse af sagsbehandlingstider i Ankestyrelsen – herunder for tilsynssager om aktindsigt.

Derudover kan jeg oplyse, at der frem mod udarbejdelsen af finanslovsforslaget for 2020 pågår en budgetanalyse af Ankestyrelsen. Budgetanalysen har blandt andet til formål at finde et bevillingsniveau for Ankestyrelsen fra 2020, som sikrer, at Ankestyrelsen kan få nedbragt de for lange sagsbehandlingstider inden for en kortere årrække.”

Med venlig hilsen

Mai Mercado